

SPRÁVNE PRÁVO 2

Otázky zamerané na prehľad a orientáciu vo vybraných základných inštitútoch

1. Základná charakteristika vnútornej správy a jej organizácia
2. Základná charakteristika policajnej správy a jej organizácia
3. Základná charakteristika správy zahraničných vecí a jej organizácia
4. Základná charakteristika správy obrany a jej organizácia
5. Základná charakteristika správy školstva a jej organizácia
6. Základná charakteristika správy justície a jej organizácia
7. Základná charakteristika správy starostlivosti o životné prostredie a jej organizácia
8. Základná charakteristika správy živnostenského podnikania a jej organizácia
9. Základná charakteristika finančnej správy a jej organizácia
10. Základná charakteristika správy katastra a jej organizácia
11. Základná charakteristika správy zdravotníctva a jej organizácia
12. Základná charakteristika správy kultúry a jej organizácia
13. Základná charakteristika sieťových odvetví a jej organizácia
14. Základná charakteristika správy informácií a jej organizácia
15. Matriky a občianske preukazy
16. Hlásenie pobytu občanov Slovenskej republiky a register obyvateľov Slovenskej republiky
17. Výkon zhromažďovacieho práva s politických charakterom
18. Občianske združenia
19. Donucovacie prostriedky Policajného zboru a obecnej polície
20. Informačno-technické prostriedky
21. Oprávnenia a povinnosti príslušníkov Policajného zboru
22. Krízové situácie a ich vplyv na sféru práv a povinností fyzických osôb a právnických osôb
23. Branná povinnosť, mimoriadna služba a alternatívna služba
24. Vysoké školy v Slovenskej republike a ich akademická samospráva
25. Sústava súdov v Slovenskej republike a vzťah medzi výkonom správy súdnictva a výkonom súdnictva
26. Právne inštitúty riadenia súdov
27. Vymedzenie a klasifikácia živností

- 28.** Živnostenská kontrola a administratívnoprávna zodpovednosť v živnostenskom podnikaní
- 29.** Kataster nehnuteľností a druhy zápisov do katastra nehnuteľností
- 30.** Základné práva a povinnosti osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti
- 31.** Dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti
- 32.** Správa na úseku právnych informácií

SPRÁVNE PRÁVO 2

Praktické otázky

Vnútoraná správa

1. Skúšajúci naformuluje skutkové okolnosti prípadu týkajúce sa občianskych preukazov alebo cestovných dokladov, pričom presne špecifikuje, o aký doklad ide, a to

- a) že osoba žiada o vydanie predmetného dokladu, alebo že
- b) došlo k strate, odcudzeniu alebo k poškodeniu predmetného dokladu.

Študent zodpovie na tieto otázky:

- 1) Do pôsobnosti akého orgánu verejnej správy patrí vybavovanie danej veci?
- 2) Ak ide o žiadosť o vydanie dokladu, aké predpoklady musí žiadateľ splniť a aký postup musí realizovať?
- 3) Ak ide o stratu, odcudzenie alebo poškodenie dokladu, ako musí osoba, o ktorej doklad ide, postupovať? Dopustila sa táto osoba správneho deliktu? Ak áno, aká sankcia jej hrozí?

2. Skúšajúci naformuluje konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa hlásenia pobytu občanov SR, a to:

- miesto pobytu
- či chce občan pobyt začať alebo ukončiť
- aká má byť dĺžka trvania pobytu občana na danom mieste
- v prípade začatia pobytu na určitom mieste, či občan má v danom mieste právo k nehnuteľnosti, k akej a aké právo.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) O aký druh pobytu občana SR ide v danom prípade?
- 2) Je potrebné v uvedenom prípade povolenie alebo ohlásenie začatia / ukončenia pobytu?
- 3) Ktorý orgán verejnej správy je príslušný konať v tejto veci?
- 4) Sú v opísanom prípade splnené zákonom ustanovené podmienky pre evidenciu začatia alebo ukončenia pobytu občana?

3. Skúšajúci naformuluje konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa pobytu cudzinca na území SR (najmä charakterizuje účel, pre ktorý sa cudzinec chce zdržiavať na území SR, či ide o štátneho občana členského štátu EÚ alebo tretieho štátu, či ide o osobu uchádzajúcu sa o medzinárodnoprávnu ochranu, či už cudzinec predtým mal legálny pobyt na území SR, aký a v akom trvaní).

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Aký orgán verejnej správy je príslušný konať v danej veci?
- 2) O aký druh pobytu cudzinca by v danom prípade mohlo ísť?
- 3) Sú v opísanom prípade splnené podmienky na udelenie pobytu cudzinca?

4. Skúšajúci naformuluje skutkové okolnosti prípadu týkajúce sa mena a priezviska, a to

- a) ide o potrebu určiť meno a priezvisko fyzickej osobe, ktorá nemá meno a priezvisko, alebo
- b) ide o zmenu mena alebo priezviska maloletej osoby, pričom uvedie konkrétne dôvody a okolnosti, alebo

c) ide o zmenu mena alebo priezviska plnoletej osoby, pričom uvedie konkrétne dôvody a okolnosti.

Študent zodpovie na tieto otázky:

- 1) V prípade zmeny mena alebo zmeny priezviska, aké predpoklady musia byť splnené? Sú splnené v danom prípade? Je potrebné na zmenu mena alebo zmenu priezviska v danom prípade povolenie?
- 2) Ktorý orgán verejnej moci je príslušný konať v danej veci? Aký postup je potrebné realizovať?

5. Skúšajúci uvedie konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa fyzickej osoby, ktorá žiada o udelenie štátneho občianstva SR alebo o prepustenie zo štátneho zväzku SR (so zameraním na podmienky a prekážky udelenia štátneho občianstva, resp., prepustenia zo štátneho zväzku).

Študent odpovie na tieto otázky?

- 1) Ktorý orgán verejnej moci je príslušný konať a rozhodnúť v danej veci?
- 2) Sú v danej veci splnené zákonom ustanovené podmienky pre udelenie štátneho občianstva, resp., pre prepustenie zo štátneho zväzku?

6. Skúšajúci opíše skutkový stav týkajúci sa určitého verejného zhromaždenia (účel, miesto a čas konania, prípadne ďalšie skutočnosti).

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Aké má povinnosti zvolávateľ tohto zhromaždenia, pokiaľ ho chce realizovať v súlade so zákonom? Na aký orgán verejnej správy sa má pritom obrátiť?
- 2) Je uvedené zhromaždenie v súlade so zákonom? Ako by mal postupovať príslušný orgán verejnej správy?

7. Skúšajúci uvedie konkrétne skutkové okolnosti zakladajúce porušenie zákona pri uskutočnení už prebiehajúceho verejného zhromaždenia.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Sú uvedené skutkové okolnosti dôvodom na rozpustenie verejného zhromaždenia?
- 2) Kto môže podľa zákona rozpustiť zhromaždenie?
- 3) Ak sa účastníci rozpusteného zhromaždenia dobrovoľne nerozídu, kto a ako môže zjednať nápravu?
- 4) Ako sa môže zvolávateľ a účastníci rozpusteného zhromaždenia brániť proti jeho rozpusteniu?
- 5) Dopustil sa v opísanom prípade zvolávateľ zhromaždenia alebo jeho účastníci správneho deliktu? Akého? Aká sankcia im hrozí?

8. Skúšajúci uvedie konkrétny nepodnikateľský účel, na ktorý sa chce združiť určitá skupina osôb.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Aká právna forma právnickej osoby je v opísanom prípade relevantná pre združenie sa daných osôb?
- 2) Ktorý orgán verejnej správy je príslušný na registráciu danej právnickej osoby?
- 3) Ustanovuje zákon podmienky pre registráciu danej právnickej osoby? Aké?
- 4) V prípade, ak nedôjde k zaregistrovaniu danej právnickej osoby príslušným orgánom, aké prostriedky nápravy má k dispozícii ten, kto podal návrh na jej registráciu?

Policajná správa

9. Skúšajúci naformuluje skutkové okolnosti prípadu:

- charakteristika osoby narušiteľa (napr. pohlavie, vek, iné osobitné charakteristiky)
- skutkové okolnosti odôvodňujúce použitie donucovacieho prostriedku podľa zákona o Policajnom zbore.

Študent zodpovie na tieto otázky:

- 1) Aké donucovacie prostriedky by v danej situácii mohol policajt PZ proti narušiteľovi použiť?
- 2) Aké má v danej situácii povinnosti policajt PZ pred použitím donucovacích prostriedkov, pri ich použití a po ich použití?
- 3) Mal by možnosť použitia donucovacích prostriedkov (a akých) v rovnakej situácii mal policajt obecnej polície?

10. Skúšajúci naformuluje skutkové okolnosti prípadu, ktoré by mohli odôvodňovať vznik povinnosti policajta PZ vykonať služobný zákrok, pričom uvedie, či policajt PZ v danom čase je v službe alebo mimo služby.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Je v opísanej situácii policajt PZ povinný vykonať služobný zákrok?
- 2) Aké sú v opísanej situácii povinnosti policajta PZ pri vykonaní služobného zákroku?
- 3) Využitie akých oprávnení policajta PZ podľa zákona o Policajnom zbore by prichádzalo v opísanej situácii do úvahy?
- 4) Mal by povinnosť v opísanej situácii zakročiť policajt obecnej polície? Aké oprávnenia by mohol využiť?

11. Skúšajúci naformuluje skutkové okolnosti prípadu, ktoré by mohli odôvodňovať použitie informačno-technických prostriedkov v pôsobnosti Policajného zboru.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Sú naplnené zákonom ustanovené predpoklady na použitie informačno-technických prostriedkov Policajným zborom?
- 2) Ako má v danom prípade Policajný zbor postupovať, ak považuje za potrebné použiť informačno-technické prostriedky? Kto bude rozhodovať o možnosti použiť informačno-technické prostriedky? Aké predpoklady bude pri tom skúmať?

12. Policajt Policajného zboru potrebuje pre výkon svojej služobnej činnosti zistiť určité skutočnosti. Skúšajúci uvedie, na aký konkrétny účel sa tieto skutočnosti zisťujú (napr. pátranie po hľadaných osobách, objasňovanie priestupkov, zisťovanie trestných činov).

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Využitie akých oprávnení policajta PZ podľa zákona o Policajnom zbore by prichádzalo v opísanej situácii do úvahy?
- 2) Za akých okolností by mohla osoba, ktorá je adresátom výzvy policajta PZ založenej na uplatnení tohto oprávnenia, poskytnutie vysvetlenia alebo informácií odprieť?
- 3) Ako môže policajt PZ postupovať, ak osoba odprie poskytnutie vysvetlenia alebo informácií bez zákonného dôvodu?

Správa obrany

13. Skúšajúci uvedie konkrétne skutkové okolnosti, ktoré by sa mohli subsumovať pod pojem mimoriadnej situácie na účely obrany štátu (uvedie skutočnosti, ktoré ohrozujú alebo narušujú bezpečnosť Slovenskej republiky).

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Mohol by byť v danom prípade vyhlásený niektorý z osobitných ústavných režimov (mimoriadnych situácií)? Ktorý? Ktorý orgán verejnej moci by ho mohol vyhlásiť?
- 2) V akom územnom a časovom rozsahu by mohlo dôjsť k vyhláseniu daného osobitného ústavného režimu?
- 3) Mohlo by dôjsť k obmedzeniu základných ľudských práv a slobôd? Akých?
- 4) Mohla by v opísanom prípade vykonávať pôsobnosť vlády Slovenskej republiky Bezpečnostná rada Slovenskej republiky? Za splnenia akých podmienok?
- 5) Mohlo by dôjsť k nariadeniu mobilizácie?

Správa katastra

14. Skúšajúci uvedie buď druh práva k nehnuteľnosti (napr. vlastnícke právo, vecné právo zodpovedajúce vecnému bremenu, záložné právo, nájomné právo k pozemku, ktoré má trvať viac ako 5 rokov) a právny dôvod nadobudnutia práva k nehnuteľnosti (napr. zmluva, dedenie, vydržanie, rozhodnutie orgánu verejnej moci), alebo iné skutočnosti, ktoré sa podľa zákona zapisujú do katastra nehnuteľností.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Ktorý orgán verejnej správy je príslušný konať v danej veci?
- 2) Aký druh zápisu práv k nehnuteľnostiam sa použije na zápis daného práva alebo skutočnosti? Aké sú jeho právne účinky?

Správa školstva

15. Skúšajúci uvedie skutkové okolnosti, ktorými by mohla byť naplnená skutková podstata disciplinárneho priestupku podľa zákona o vysokých školách. Zároveň charakterizuje osobu, ktorá sa ho dopustila (študent VŠ, zamestnanec VŠ, tretia osoba).

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Bola opísaným konaním zo strany danej osoby naplnená skutková podstata disciplinárneho priestupku?
- 2) Charakterizujte objekt, objektívnu stránku, subjekt a subjektívnu stránku tohto disciplinárneho priestupku!
- 3) Aký orgán akademickej samosprávy je príslušný konať a rozhodovať v danej veci?
- 4) Pokiaľ ide o disciplinárny priestupok, aké disciplinárne opatrenie môže byť v danom prípade uložené?

16. Skúšajúci uvedie konkrétny druh verejnej školy alebo verejného školského zariadenia v rámci regionálneho školstva (prípadne určí, že tento druh školy / školského zariadenia určí študent).

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Kto môže byť zriaďovateľom tejto školy / tohto školského zariadenia?
- 2) Ide o výkon samosprávy, alebo o prenesený výkon štátnej správy?
- 3) Mohol by túto školu / toto školské zariadenie zriadiť aj okresný úrad v sídle kraja? Za splnenia akých predpokladov?
- 4) Aký je postup pri zriadení tejto školy / tohto školského zariadenia (vrátane časových hľadísk nadväznosti jednotlivých krokov)?
- 5) Plní sa v uvedenej škole / v uvedenom školskom zariadení povinná školská dochádzka?

Správa zdravotníctva

17. Skúšajúci uvedie konkrétne porušenie povinností poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, pričom špecifikuje, či ide o poskytovateľa na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, alebo na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Aké môžu byť právne následky uvedeného protiprávneho konania?
- 2) Aký orgán verejnej správy je príslušný konať v danej veci?
- 3) Je v prípade opísaného porušenia daná aj pôsobnosť Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou?

18. Skúšajúci určí, či Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vykonáva dohľad na mieste alebo dohľad na diaľku buď vo veciach

- poskytovania zdravotnej starostlivosti, alebo
- verejného zdravotného poistenia.

Zároveň určí, či osoba poverená výkonom dohľadu

- má odbornú spôsobilosť v tých pracovných činnostiach, v ktorých má vykonávať dohľad,
- koľko ročnú prax má táto osoba v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti/v oblasti zdravotného poistenia/v oblasti práva/v oblasti finančného trhu,
- má diplom o absolvovaní vysokoškolského štúdia v študijných programoch druhého stupňa.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Aký rozdiel spočíva v dohľade na mieste a dohľade na diaľku?
- 2) Môže daná osoba vykonávať dohľad na mieste nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti/výkon dohľadu na mieste nad verejným zdravotným poistením?
- 3) Ako môže dohliadaný subjekt postupovať v prípade, ak sa domnieva, že osoba, ktorá vykonáva dohľad, je zaujatá?
- 4) Existujú pri výkone dohľadu synalagmatické práva a povinnosti?
- 5) Ako sa ukončuje výkon dohľadu?
- 6) Aké právne dôsledky sa spájajú s nedostatkami zistenými pri výkone dohľadu?

Správa kultúry

19. Skúšajúci uvedie konkrétne porušenie povinnosti vysielateľa televízneho vysielania alebo vydavateľa periodickej tlače, spočívajúce v uvedení nepravdivých, neúplných alebo skresľujúcich informácií v spravodajstve, pričom uvedie, či ide o vysielateľa, alebo o vydavateľa periodickej tlače.

Študent odpovie na otázku, aké práva má osoba, ktorá bola dotknutá uverejnením nepravdivých, neúplných alebo skresľujúcich informácií v spravodajstve.

20. Skúšajúci uvedie konkrétnu skutkovú situáciu z úseku ochrany pamiatkového fondu spomedzi týchto situácií:

- a) bola identifikovaná potreba vyhlásiť pamiatkovú rezerváciu, pamiatkovú zónu, alebo ochranné pásmo nehnuteľnej kultúrnej pamiatky,
- b) nehnuteľnosť má pamiatkovú hodnotu a mohla by byť vyhlásená za kultúrnu pamiatku,
- c) nehnuteľná kultúrna pamiatka je v zlom stavebnotechnickom stave a jej vlastník zamýšľa uskutočniť jej obnovu,
- d) vlastník hnutelnej kultúrnej pamiatky ju chce vyvieť mimo územia Slovenskej republiky na výstavu vo viacerých mestách v EÚ.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Aký orgán verejnej správy je príslušný konať v danej veci?

- 2) V prípade, ak je predmetom otázky kultúrna pamiatka, ktorá je vlastníctvom konkrétnej FO alebo PO, ako by mal v opísanej veci postupovať jej vlastník?
- 3) Aký postup by mal v danej veci realizovať príslušný orgán verejnej správy? Ako upravuje zákon podmienky a predpoklady na uvedený postup?

Správa živností

21. Skúšajúci zdefiniuje činnosť, ktorá by mohla napĺňať znaky podnikania.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Aké znaky musí vykazovať daná činnosť na to, aby sme mohli povedať, že ide o živnosť?
- 2) Spĺňa daná činnosť znaky živností podľa zákona?
- 3) Ako možno zistiť, že daná činnosť nie je živnosťou? Môže ísť v takom prípade o podnikanie a ak áno, tak podľa akého právneho predpisu?
- 4) Aké osoby sú oprávnené prevádzkovať živnosť?
- 5) Modifikujte činnosť zadanú vyučujúcim tak, aby spĺňala znaky živnosti (ak ich nespĺňala). Môže nastať aj taká situácia, že by činnosť napĺňala znaky živnosti, ale napriek tomu by o živnosť nešlo?

22. Skúšajúci vyberie konkrétny príklad činnosti, ktorá je živnosťou. Určí zároveň, či živnosť hodlá prevádzkovať FO alebo PO a určí jej údaje.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) O aký druh živnosti ide?
- 2) Aké všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti musia byť splnené na prevádzkovanie živnosti určenej vyučujúcim?
- 3) Je možné danú činnosť prevádzkovať aj bez splnenia týchto všeobecných podmienok?
- 4) Aké osobitné podmienky prevádzkovania živnosti sa vzťahujú na prevádzkovanie živnosti určenej vyučujúcim?
- 5) Je možné danú činnosť prevádzkovať aj bez splnenia týchto osobitných podmienok?
- 6) Aký je postup živnostenského úradu, ak zistí, že ohlasovateľ nespĺňa všeobecné alebo osobitné podmienky prevádzkovania živnosti?

23. Skúšajúci určí, či živnosť hodlá prevádzkovať FO alebo PO a uvedie základné údaje o tejto osobe. Zároveň určí konkrétny dátum, kedy osoba ohlásila živnosť.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Akému orgánu verejnej správy je táto osoba povinná ohlásiť živnosť?
- 2) Čo musí daná osoba uviesť v ohlásení?
- 3) Aký je postup orgánu verejnej správy v prípade, ak ohlásenie nespĺňa zákonné požiadavky?
- 4) Kedy danej osobe vzniklo živnostenské ohlásenie? Ako táto osoba preukazuje svoje živnostenské oprávnenie?
- 5) Vzhľadom na dátum ohlásenia živnosti určeným vyučujúcim, kedy orgán verejnej správy musí vydať osvedčenie o živnostenskom oprávnení?
- 6) Z akých dôvodov môže dôjsť k zániku živnostenského oprávnenia?

24. Skúšajúci určí konkrétne porušenie zákona živnostníkom.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) O aký druh správneho deliktu ide? Aké sú jeho charakteristické vlastnosti?
- 2) Aké sankcie hrozia za spáchanie tohto správneho deliktu?
- 3) Aký orgán je príslušný na prejednanie tohto správneho deliktu?

- 4) Ako sa osoba obvinená zo spáchania správneho deliktu môže brániť voči rozhodnutiu o spáchaní správneho deliktu?
- 5) Možno tento delikt prejednať v blokovanom konaní?
- 6) Čím sa druh správneho deliktu vymedzeného vyučujúcim odlišuje od deliktu podľa § 65c živnostenského zákona?

Správa daní

25. Skúšajúci určí konkrétnu daň (alebo určí, že ju určí študent).

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Zaradíte danú daň podľa členenia daní v SR.
- 2) Kto je správcom danej dane? Kto je druhostupňovým orgánom?
- 3) Určíte, kto je v danom prípade daňovníkom/platiteľom dane? Čo vo vzťahu k danej dani vyjadrujú pojmy objekt dane, základ dane a sadzba dane?
- 4) V čom spočívajú charakteristické vlastnosti daní, ktoré ukladajú orgány územnej samosprávy?

Správa informácií

26. Skúšajúci určí konkrétny druh informácie, orgán verejnej správy, na ktorý sa osoba obrátila so žiadosťou o jej sprístupnenie a spôsob, akým žiada o sprístupnenie informácie.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Môže byť daná informácia sprístupnená?
- 2) Ako sa nazývajú v terminológii zákona o slobodnom prístupe k informáciám orgány verejnej správy, ktoré sprístupňujú informácie?
- 3) Ako bude orgán verejnej správy postupovať, ak daná informácia je dostupná na sieti internet?
- 4) Ako bude postupovať orgán verejnej správy v prípade, ak zistí, že danú informáciu má sčasti k dispozícii aj iný orgán verejnej správy?
- 5) Aké sú právne dôsledky úmyselného sprístupnenia neúplnej informácie?

27. Skúšajúci určí orgán verejnej správy, na ktorý sa žiadateľ obrátil so žiadosťou o sprístupnenie informácie. Zároveň určí dátum, kedy bola žiadosť tomuto orgánu doručená.

Študent odpovie na tieto otázky:

- 1) Akým spôsobom môže orgán verejnej správy sprístupniť informácie?
- 2) Aký bude postup orgánu verejnej správy v prípade, ak informáciu nemá k dispozícii?
- 3) Aké sú práve dôsledky skutočnosti, ak by orgán verejnej správy bol vo veci sprístupnenia informácie na základe žiadosti nečinný 14 dní?
- 4) Ako sa môže žiadateľ brániť voči situácii uvedenej v predchádzajúcej podotázke?
- 5) Orgán verejnej správy žiadanú informáciu sprístupnil. Žiadateľ však o nejaký čas zistil, že táto informácia nebola sprístupnená úplne, ale len sčasti. Aké právne dôsledky môžu byť spojené s touto situáciou?